

Sygn. akt VIII Gz 150/17

POSTANOWIENIE

Dnia 29 maja 2017 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział VIII Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Agnieszka Woźniak

Sędziowie: SO Anna Górnik

SO Patrycja Baranowska (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 29 maja 2017 roku w Szczecinie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S.

przeciwko I. P. i J. P.

o zapłatę

na skutek zażalenia powódki na postanowienie Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie dnia 16 stycznia 2017 roku, sygn. akt X GC 933/15

postanawia:

oddalić zażalenie.

SSO Anna Górnik SSO Agnieszka Woźniak SSO Patrycja Baranowska

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 16 stycznia 2017 r. Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie na podstawie art. 177 § 1 pkt 6 k.p.c. zawiesił postępowanie względem J. P..

Podstawą powyższego rozstrzygnięcia były okoliczności, zgodnie z którymi powódka (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S. wniosła pozew przeciwko I. P. oraz J. P..

Zarządzeniem z dnia 25 kwietnia 2016 r. pełnomocnik powódki został zobowiązany do wskazania aktualnego adresu pozwanego J. P. z uwagi na fakt, że przesyłka adresowana na widniejący w (...) adres zamieszkania pozwanego nie została doręczona. Z adnotacji doręczyciela wynikało, że adresat jest nieznany pod wskazanym adresem. Wyznaczony został (...) dniowy termin na wykonanie zobowiązania pod rygorem zawieszenia postępowania.

W odpowiedzi na zobowiązanie powódka wskazała adres pozwanego jako: ul. (...), (...)-(...) M.. W systemie informatycznym sądów PESEL - SAD ustalono, że pozwany nie posiada danych pobytu stałego.

W związku z powyższym w dniu 2 czerwca 2016 r. pełnomocnik powódki został zobowiązany do wykazania dokumentem, że wskazany adres J. P. jest aktualnym adresem jego zamieszkania pod rygorem zawieszenia postępowania.

Po kilkukrotnym przedłużeniu terminu do wykonania zobowiązana w piśmie z dnia 8 września 2016 roku pełnomocnik powoda wskazał, że zgodnie z odpowiedzią otrzymaną od Centrum Personalizacji Dokumentów Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji pozwany J. P. nie figuruje w rejestrze PESEL - zameldowany zarówno aktualnie jak i poprzednio na pobyt stały bądź czasowy trwający ponad 3 miesiące pod adresem ul. (...), (...)-(...) M.. Jednocześnie, pełnomocnik wskazał, że zgodnie z informacją z (...) dotyczącą pozwanego adresem do doręczeń jest: W. Ł. (...), (...)-(...) S., skrytka pocztowa nr 35.

W oparciu o powyższe Sąd przyjął, że powódka nie wskazała w wyznaczonym terminie adresu pozwanego co doprowadziło do niemożliwości nadania sprawy dalszego biegu.

Sąd podkreślił, że zgodnie z wydrukiem z (...) adresem zamieszkania pozwanego jest F. str. (...), (...)-(...) B., Niemcy, jednak przesyłka przesłana na ten właśnie adres nie została pozwanemu prawidłowo doręczona. Natomiast zgodnie z zaświadczeniem Systemu PESEL-SAD pozwany J. P. nie posiada aktualnie danych pobytu stałego. Pełnomocnik powoda nie wykazał dokumentem, aby wskazywany przez niego adres: ul. (...), (...)-(...) M. był aktualnym adresem zamieszkania pozwanego. Potwierdzają to również przedłożone przez stronę informacje Wójta Gminy D. zgodnie z którym J. P. nie figuruje w rejestrze (...) oraz informacji z Centrum Personalizacji Dokumentów MSWiA w którym wskazano, że J. P. nie figuruje jako zameldowany aktualnie na pobyt stały lub czasowy pod wskazanym adresem. Natomiast przesyłka adresowana na wskazany przez pełnomocnika powoda w piśmie z dnia 8 września 2016 roku adres: W. Ł. (...), (...)-(...) S., skrytka pocztowa nr 35 nie została przez pozwanego odebrana.

Zażalenie na powyższe postanowienie wniosła powódka domagając się jego zmiany poprzez uchylene oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kosztów postępowania zażaleniowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych. Zaskarżonemu postanowieniu zarzuciła naruszenie art. 177 § 1 pkt 6 k.p.c. Zdaniem powódki wbrew twierdzeniom Sądu Rejonowego wskazała ona aktualny adres zamieszkania pozwanego, tj. ul. (...), (...)-(...) M., zobowiązanie strony powodowej do wykazania dokumentem, że wyżej wskazany adres jest aktualnym adresem zamieszkania było zaś żądaniem niemożliwym do spełnienia z przyczyn obiektywnych i od strony niezależnych. Brak informacji o meldunku pozwanego pod wyżej wskazanym adresem nie świadczy o tym, że tam nie zamieszkuje. Powódka stanęła na stanowisku, że ewentualne zawieszenie niniejszego postępowania mogłoby się odbyć dopiero po podjęciu próby doręczenia korespondencji pod wyżej wskazany adres w M., przy czym liczyć się trzeba z tym, że pozwany i tak takiej korespondencji by nie podjął.

Tym samym należy stwierdzić, że przedmiotowe orzeczenie Sądu Rejonowego zostało wydane co najmniej przedwcześnie (wobec niedokonania próby doręczenia korespondencji pozwanemu na adres w M.), a w sytuacji gdyby pozwany zwyczajnie nie podjął takiej korespondencji to jego prawa i tak nie zostałyby naruszone, gdyż mógłby on skorzystać ze środków prawnych mających na celu pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie okazało się nieuzasadnione.

W pierwszej kolejności zaznaczenia wymaga, że zakresem kognicji Sądu odwoławczego w niniejszym postępowaniu objęta jest ocena zasadności wydania w stosunku do pozwanego J. P. postanowienia z dnia 16 stycznia 2017 r., sprowadzająca się w istocie do ustalenia istnienia podstaw faktycznych do zwieszenia postępowania. Dokonując oceny prawidłowości zawieszenia wobec przyjęcia, że powódka nie wykonała zarządzenia zobowiązującego do wskazania adresu zamieszkania pozwanego należało rozważyć, czy sprawie rzeczywiście nie można było nadać dalszego biegu z uwagi na niemożność doręczenia odpisu pozwu.

W myśl regulacji zawartych w kodeksie postępowania cywilnego pismo sądowe co do zasady doręcza się stronie, będącej osobą fizyczną, w miejscu zamieszkania (art. 133 k.p.c.). Ponadto artykuł 138 k.p.c. reguluje tzw. doręczenie zastępcze, czyli doręczenie dokonywane do rąk osoby innej niż adresat. W razie niemożności doręczenia przesyłki w sposób przewidziany w przepisach poprzedzających - przepis art. 139 § 1 k.p.c. zakłada, że pismo składa się w urzędzie

pocztowym lub lokalu organu gminy, a zawiadomienie o tym umieszcza się na drzwiach mieszkania lub w skrzynce listowej ze wskazaniem, gdzie i kiedy pismo pozostawiono, oraz z pouczeniem, że należy je odebrać w terminie siedmiu dni od dnia umieszczenia zawiadomienia, przy czym w przypadku bezskutecznego upływu tego terminu, czynność zawiadomienia należy powtórzyć.

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy wskazać należy, że przesyłka sądowa wbrew zarzutom powódki w zakresie przedwczesnego zawieszenia postępowania, została skierowana na wskazany przez nią jeden z adresów pozwanego J. P. przy ul. (...) w M. (k. 92), pod którym doręczyciel nie zastał adresata ani dorosłego domownika, wobec niemożności doręczenia przesyłki sądowej dokonał więc dwukrotnej awizacji, (zgodnie z przepisami Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 października 2010 r. w sprawie szczegółowego trybu doręczania pism sądowych przez pocztę w postępowaniu cywilnym (Dz.U.2015.1222 j.t. z późniejszymi zmianami), kolejno w dniach 10 i 20 czerwca 2016 roku, po czym w dniu 4 lipca 2016 roku przesyłka została zwrócona do nadawcy.

Nie oznacza to jednak, że prawidłowo awizowana przesyłka sądowa została skutecznie doręczona pozwanemu, stosownie do art. 139 § 1 k.p.c., tym samym, że zobowiązanie do wskazania prawidłowego, aktualnego adresu pozwanego zostało przez powódkę wykonane prawidłowo.

Zdaniem Sądu Okręgowego doręczenie zastępcze dokonane w trybie art. 139 § 1 k.p.c. jest skuteczne, gdy miejsce zamieszkania adresata nie budzi wątpliwości (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia z dnia 22 marca 1995 r., II CRN 4/95). Podstawowym warunkiem skuteczności doręczenia, o którym mowa w art. 139 § 1 k.p.c., jest prawidłowy adres osoby, do której pismo sądowe jest adresowane. Przepis ten zakłada bowiem, że adresat mieszka pod wskazanym adresem, a jedynie zachodzi niemożność doręczenia mu pisma w sposób przewidziany w artykułach poprzedzających. (...) w rozumieniu art. 139 § 1 k.p.c. jest lokal w miejscowości, o jakiej mowa w art. 25-28 k.c., w którym adresat przebywa z zamiarem stałego pobytu.

Z okoliczności ustalonych w rozpoznawanej sprawie wynika, jak zaznaczał już zresztą Sąd Rejonowy, że pozwany J. P. nie figuruje w rejestrze PESEL jako zameldowany zarówno aktualnie jak i poprzednio na pobyt stały bądź czasowy trwający ponad 3 miesiące pod adresem ul. (...), (...)-(...) M.. Wprawdzie odróżnić należy pojęcie zameldowania i zamieszkania oraz uwzględnić ewentualne zaniedbanie obowiązku meldunkowego niemniej z ustaleń faktycznych wynika również, że pobyt J. P. w miejscowości M. nie został także potwierdzony w rejestrze mieszkańców. Ponadto tożsame adnotacje jak na przesyłce skierowanej na adres przy ul. (...) w M. (o niemożności doręczenia przesyłki sądowej i dokonaniu dwukrotnej awizacji) zostały umieszczone przez doręczyciela na przesyłce skierowanej na adres wskazany w pozwie tj. ul. (...), (...)-(...) T. (k. 44). Inny adres zamieszkania, a mianowicie F. (...), (...)-(...) B. wynikał zaś z (...). Kolejny adres wskazany przez powódkę jako właściwy do kierowania przesyłek sądowych przy ul. (...) w S. dotyczył zaś skrytki pocztowej (nr 35). Co do zasady art. 135 k.p.c. przewiduje, że doręczenie może być dokonane na adres skrytki pocztowej jednak tylko na wniosek strony która go wskazuje. Mimo podjęcia zresztą próby także takiego doręczenia przesyłka sądowa nie została przez pozwanego podjęta (k. 109). W świetle powyższego, choć należy zgodzić się z powódką, że brak w obowiązujących przepisach potwierdzenia dla obowiązku strony wykazania dokumentem aktualnego adresu zamieszkania, to Sąd Rejonowy mógł powziąć uzasadnione wątpliwości co do poprawności adresu zamieszkania pozwanego J. P.. Próby doręczenia dokonuje się bowiem na prawidłowy adres zamieszkania, a więc w miejscu gdzie dany podmiot rzeczywiście przebywa.

Z ciążącego na Sądzie obowiązku dokonania prawidłowego doręczenia należy wyprowadzić wniosek, że nie dające się usunąć wątpliwości, czy doręczenie nastąpiło prawidłowo, nie mogą obciążać strony, wobec której doręczenie miało nastąpić. Wyjątkowy charakter doręczenia zastępczego wynika wprost z pierwszego fragmentu art. 139 § 1 k.p.c. stwierdzającego "w razie niemożności doręczenia w sposób przewidziany w artykułach poprzedzających". Dodać należy, że Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 16 lutego 2017 r., III CZP 105/16 (dotychczas niepubl.), wyjaśnił, że doręczenie w sposób przewidziany w art. 139 § 1 k.p.c. może być uznane za dokonane wtedy, gdy przesyłka sądowa została wysłana pod aktualnym adresem oraz imieniem i nazwiskiem odbiorcy.

Wprowadzie zgodnie z art. 139 § 3 k.p.c. w razie niemożności doręczenia pisma osobie fizycznej w sposób przewidziany w regulacjach przekazujących z uwagi na nieujawnione w ewidencji zmiany miejsca zamieszkania i adresu - pismo pozostawia się w aktach sprawy ze skutkiem doręczenia, chyba, że nowe miejsce zamieszkania i adres są Sądowi znane, niemniej podkreślić należy, że zgodnie z orzecznictwem oraz poglądem doktryny stosowanie wskazanej w art. 139 § 3 k.p.c. sankcji wyłączone jest w stosunku do wymienionych w nim osób podlegających wpisowi do ewidencji działalności gospodarczej (por. uchwała SN z dnia 17.01.2003 r., sygn. akt III CZP 81/02, lex nr 57066 i z 08.11.2006 r., sygn. akt III CZP 103/06, lex nr 197687; post. SA w Katowicach z 04.09.2012 r., V ACz 633/12, lex nr 1216277; Kodeks postępowania cywilnego - Komentarz pod red. Tadeusza Erecińskiego, wyd. LexisNexis, Warszawa 2012 r., s. 675), co w niniejszej sprawie ma szczególne znaczenie z uwagi na datę wpisu pozwanego do ewidencji. W przypadku osób fizycznych mowa jest zresztą nie tylko o adresie, lecz także o miejscu zamieszkania. Adres może być utożsamiany z miejscem zamieszkania jedynie w sytuacji, gdy adresat istotnie tam mieszka (por. postanowienie SN z dnia 22 marca 1995 r., II CRN 4/95, lex nr 50590).

W tym stanie rzeczy zgodnie z art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. zażalenie podlegało oddaleniu.

SSO Anna Górnik SSO Agnieszka Woźniak SSO Patrycja Baranowska

(...)S., (...)

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)

4. (...)